

Komt een dokter bij **de advocaat**

Als een kat in een vreemd pakhuis. Zo omschrijven zorgprofessionals hun gevoelens als zij worden geconfronteerd met een tucht- of strafzaak. Van behandelaarstatus naar beklagdestatus. Timo van Oosterhout en Valéry Daniels, advocaten in loondienst bij VvAA rechtsbijstand, leggen uit wat zij als advocaten doen om leden bij een juridisch conflict bij te staan. “Alleen juridisch advies gaat ons niet ver genoeg.”

Onbegrip. Boosheid en strijdvaardigheid. Deze gevoelens strijden om voorrang bij medisch professionals die in een juridisch conflict verzeild raken. Natuurlijk zijn er de medische tucht- en strafzaken. Maar de kans als zorgverlener hiermee te worden geconfronteerd, is niet zo groot. Vaker gebeurt het dat artsen of paramedici op een andere manier met het recht te maken krijgen. Bijvoorbeeld bij een uit de hand gelopen burenruzie, bij onvrede over een bestemmingsplan of in een registratiekwetsie. Ook in die gevallen geldt dat de kennismaking met de wereld van rechters, advocaten en openbare zittingen vaak een nieuwe, onprettige ervaring is.

“De meeste cliënten ervaren een juridisch conflict als een inbreuk op zowel hun professionele als hun persoonlijke leven”, zeggen Valéry Daniels (links op de foto) en Timo van Oosterhout, advocaten in loondienst van VvAA rechtsbijstand. “Een zorgprofessional wil zorg verlenen; zijn of haar vak uitoefenen. Die zit niet te wachten op een tucht- of strafzaak, of een ander juridisch geschil. Dat kan cliënten weleens te veel worden. ‘Als het zo moet, dan

stop ik er helemaal mee’, is een uitspraak die we soms horen. Aan ons de taak cliënten duidelijk te maken dat ze een juridische zaak in het juiste perspectief moeten zien. En dat de rechter in Nederland gelukkig genuanceerd uitspraak doet. De juridische normen en regels liggen vaak anders dan de tegenpartij denkt en doet voorkomen.”

Onafhankelijkheid

Daniels en Van Oosterhout zijn geen nieuwe gezichten bij VvAA. Maar sinds begin dit jaar is er wel iets veranderd in hun status, want sinds januari zijn zij advocaten in loondienst. “Voor leden betekent het dat VvAA rechtsbijstand nu verder kan gaan in de juridische bijstand”, legt Daniels uit. “De reden is simpel: een beëdigd advocaat heeft veel meer juridische mogelijkheden en middelen tot zijn beschikking dan een jurist. Als advocaat kunnen wij bijvoorbeeld een medicus bijstaan als verdachte in een strafzaak. Of we kunnen een kort geding starten. Laatst nog werd een cliënt ten onrechte bij herhaling zwartgemaakt op een website. Wij hebben de lasteraar een brief geschreven waarin we >

‘Spijt betuigen of zelfs excuses aanbieden is niet verboden’

> dreigden met een kort geding. Dat was voldoende om ons doel te bereiken: de lasterlijke informatie werd verwijderd.”

Van Oosterhout: “Dat VvAA rechtsbijstand met advocaten in loondienst werkt, onderstreept dat we als advocaat in het hart van de medische beroepspraktijk willen zitten. Alleen juridisch advies gaat ons niet ver genoeg. We willen leden op hoog niveau kunnen bijstaan, desnoods tot bij de rechter. Onze onafhankelijkheid als advocaat is daarbij gewaarborgd. En onze dienstverlening valt gewoon onder de VvAA rechtsbijstandsverzekering.”

Burenruzie

Timo van Oosterhout legt zich met name toe op het bestuursrecht. Klanten zijn medici die hun BIG-registratie dreigen te verliezen, of die een dwangsom opgelegd hebben gekregen van de Inspectie voor de Gezondheidszorg. “Ik onderzoek of er mogelijkheden zijn daartegen in beroep te gaan. Als procedures niet nauwkeurig zijn gevolgd of voorbereid, maakt een bezwaar- of zienswijzeprocedure zeker kans.” De advocaat staat ook medisch professionals bij die geen Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) krijgen en daardoor een aanstelling mis dreigen te lopen. “Dat is voor de betrokkenen behoorlijk ingrijpend”, weet Van Oosterhout. “Soms gaat het om zaken uit een ver verleden die zijn geseponeerd. En toch kan dan een VOG worden geweigerd, met alle consequenties van dien. Vaak zijn er voldoende juridische aanknopingspunten om met succes hiertegen in beroep te gaan.”

Van Oosterhout ziet ook zorgprofessionals die in conflict zijn gekomen met de buurt of die last hebben van geluidsoverlast. “Niet zelden loopt dit zo uit de hand dat hun werk eronder lijdt. Mensen slapen slecht, kunnen zich niet meer concentreren. De ervaring leert dat een

burenruzie vaak op dezelfde manier wordt ervaren als een echtscheiding. Wij hebben er begrip voor dat ogenschijnlijk kleine problemen zoals geluidsoverlast voor de betrokkenen groot kunnen worden. Ook deze zaken nemen wij serieus.”

Bedreiging

Valéry Daniels heeft met tucht- en strafzaken te maken. Soms begeleidt hij zorgprofessionals die zijn opgeroepen als getuige in een strafzaak. Maar soms staat de professional zelf onder verdinking. Het gaat dan niet zelden om ernstige aanklachten, zoals dood door schuld of het toebrengen van zwaar lichamelijk letsel. “Van een operatiekamer zit je ineens in een verhoorkamer en krijg je te horen: u bent nu verdachte en u heeft het recht om te zwijgen. En dat alles wat je zegt tegen je kan worden gebruikt.

Mijn eerste taak is cliënten goed uit te leggen hoe het juridisch werkt, wat hun rechten zijn en wat, in gezamenlijk overleg, de lijn van verdediging wordt.” Gelukkig worden medisch professionals in Nederland doorgaans niet van hun bed gelicht. “Zo zit ons systeem niet in elkaar”, kan Daniels geruststellen. “Als je met Justitie te maken krijgt, is er altijd wel enige tijd voor voorbereiding. Ons advies is: schakel meteen juridische bijstand in. Hoe eerder, hoe beter.”

Nieuw in het tuchtrecht is dat ook een berisping wordt gepubliceerd, onder meer in een regionaal dagblad. Daniels: “Daarbij worden naam en woonplaats van de betreffende zorgprofessional vermeld. Ik merk dat medici daar enorm van schrikken. En terecht. Want helaas komen stalking en bedreiging van zorgprofessionals voor.”

Mediation

Een algemeen advies aan medisch professionals is altijd het gesprek aan te gaan met patiënten. Daniels: “Heb je het gevoel dat iemand het ergens mee oneens is, dat er onvrede smeult, leg dit dan op tafel en loop er niet voor weg. Onze ervaring is dat openheid veel kou uit de lucht kan halen.” Een ander advies is geschillen in een vroeg stadium te melden bij VvAA rechtsbijstand. Van Oosterhout: “Als conflicten nog niet zijn geëscaleerd, is de oplossing vaak dichtbij. Bijvoorbeeld via mediation.”

Wat het vooroordeel betreft dat een zorgprofessional in conflictsituaties niet met een patiënt mag praten van de verzekeraar, kan Daniels kort zijn. “Dat is niet waar. Het enige wat je niet moet doen, is aansprakelijkheid erkennen. Dat is namelijk iets waarover juridisch specialisten zich moeten uitspreken. Maar spijt betuigen of zelfs excuses aanbieden is niet verboden. Sterker nog, een zorgprofessional die begrip toont voor de klacht of frustratie van een patiënt haalt niet zelden meteen de angel uit een conflict.” <

VvAA rechtsbijstand, 030 247 47 10,
advocaten@vvaa.nl.